

"A mi küldetésünk a hitelesség, az objektivitás, a helyi jólét és a közösség fejlesztése, minden nap!"

Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás

BAKONYA - BODA - BÜKKÖSD - CSERDI - CSERKÚT - DINNYEBERKI - HELESFA - HETVEHELY - IBAFA - KÖVÁGÓSZÖLŐS - KÖVÁGÓTÖTTÖS

Ajándék

Tél volt, hó esett és jöttek az ünnepek.
Gondolkodtam, mit is adhatnék neked,
amit csak én adhatok,
amiről te is tudod,
hogy igazán én vagyok.

Minden gazdagságom, hangok és szavak,
néhány általuk kimondott gondolat.
Egyet elmondtam neked,
hogyha igaznak hiszed,
mondd el mindenkinek.

Kívánj a szónak nyílt utat,
és a dalnak tiszta hangokat.
Kívánd, hogy mindig úgy szeresselek,
ahogy szeretnéd, hogy szeressenek.

Csak arról énekelek, amit igaznak hiszek,
s csak akkor szól neked, ha te is úgy hiszed.
Hisz te is úgy élsz, ahogy én.
Te is azt álmodod, amit én.
Legalábbis úgy szeretném.
(Piramis)

Nincs pihenő, mozgalmas napokat élnek az NYMTIT falvai

Mozgalmas utolsó negyedévet élnek 2022-ben a Nyugat-Mecsek települései. Miközben minden faluban a rezsiköltségek drágulása, a megnövekvő terhek kigazdálkodása a téma, a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás aktualitásai is feladatokat rónak az önkormányzatokra.

– Éppen a napokban tartottunk közös megbeszélést az előttünk álló feladatok és kihívások kapcsán a polgármesterekkel. Utóbbi kifejezéssel egyértelműen a rezsiköltségek kigazdálkodására utalok, vannak települések, ahol túlzás nélkül nevezhető kritikusan a helyzet, külső segítség nélkül nagyon nehéz lesz a megoldás – fogalmazott Kovács Győző, a társulás elnöke.

Mint az NYMTIT vezetője elmondta, a társtelepülések vezetői részletes tájékoztatást kaptak a negyedéves ciklus történéseiről is. Miközben a soros feladatok közül időszerű már a következő esztendő társulási költségvetésének elkészítése, az illetékes kormányzati és felügyeleti szervekkel való kapcsolattartásban most bonyolítja a helyzetet a Technológiai és Ipari Minisztérium (TIM) megszűnésének híre, és az új energetikai tárca felállításának folyamata.

– Ugyanakkor örömmel számolhatok be róla, hogy példaértékű együttműködéssel kísérve zajlottak le a térség kutatása keretében a 3D-s szeizmográfiai vizsgálatok. Falvaink lakóinak többsége nyitottan és érdeklődéssel fogadta a munkákat, több település szállásadóként is szerepet vállalt a munkavégzők fogadásában. Voltak ugyanakkor

negatív visszajelzések – kárbejelentések – is, amiket igyekeznek az RHK Kft. megnyugtatóan rendezni. A munkafolyamat, illetőleg a témában tartott közmeghallgatások során ismét kiderült, hogy milyen kiemelt szerepe van társulásunk működésében a pontos és hiteles tájékoztatásnak – mondta beszámolójában Kovács Győző.

Az elnök külön kitért arra is, hogy az NYMTIT küldöttségét a közelmúltban fogadták a 3D-s méréseknek szakemberei a volt Érc Dúsító Üzem (ÉDÜ) területén, ahol betekintést nyerhettek a vizsgálatok előzetes adataiba is. Mint fogalmazott, ezek a számok, adatok egyelőre még kínaiul hatnak a laikus érdeklődők számára, de a társulás vezetése ígéretet kapott arra, hogy a szakemberek közreműködnek azok megértésében, értelmezésében is.

A tartalomból

A rezsiterheket nyögi az önkormányzatok	2. o.
A 2022. évi Közmeghallgatásról	3. o.
Paks II.: fontos a nemzetközi együttműködés	4. o.
Az RHK Kft. éves kommunikációs tevékenysége	5. o.
Az NYMTIT Ellenőrző Bizottsága sikeres évet tudhat maga mögött	6. o.
Falvak hírei	7. o.
Borbála napi koszorúzás	8. o.

A rezsiterheket nyögik az önkormányzatok

Ha egyéb munkájuk, más feladataik sem lennének, akkor sem unatkoznának a Nyugat-Mecsek településeinek polgármesterei és hivatali munkatársai. Az önkormányzatoknál megfelelő munkát folyik annak érdekében, hogy a falvak működőképesek maradjanak, ki tudják gazdálkodni a rájuk nehezedő rezsiterheket.

Kovács Győző (Boda): – Bár tudtuk, és számítottunk is rá, az elmúlt napokban szembesültünk a rideg valósággal, hogy többszörösére emelkedett a hivatal gázszámlája. Sajná-

latos módon településünk minden intézményét, közösségi helyét a korszerű gázfűtésre állítottuk át, ilyen módon most egyéb alternatíva nem lévén, szinte kilátástalan a helyzetünk. Keressük a megoldást, ugyanakkor abban is reménykedünk, hogy nem hagynak segítséget nélkül bennünket.

Janz Anikó (Bakonya): – Olyan szempontból szerencsések vagyunk, hogy az áramra szóló szerződésünk 2023 végéig szól. Ami a gázt illeti, ott nem ilyen nyugodt a hely-

zet, a lejáró megállapodást nem fix áras szerződéssel, hanem az osztrák tőzsde mutatóihoz igazodó ellátási konstrukcióval szeretnénk kiváltani. Erről folytattunk tárgyalásokat. De nem szeretnénk kiszolgáltatott helyzetben maradni, ezért például egy lízingkonstrukció keretében a közvilágítást teljes egészében ledes fényforrásokra állítjuk át. Jó hír, hogy nem zárunk be semmit, sőt, rövidesen egy új klub kezd meg működését Bakonyán. Örömmel mondhatom el, hogy a falunk főutcájáról kivágott fenyők helyére befejeződött a mecseki körísfák ültetése, amelyben a helyiek is aktív szerepet vállaltak.

Bogdán Gyula (Cserdi): – Bár az egész faluban jellemzően fával fűtünk, elmondható, hogy körülbelül duplájára emelkedtek rezsiter-

költségeink. Nem csoda, hiszen a tűzifa ára is nagyon megemelkedett (10 köbméter 35 ezer forint + szállítási költség). Lakóinknak decemberben családonként 20 ezer forintnyi települési támogatás kiosztását tervezzük. Nem teljes megoldást, de segítséget jelent majd a szociális tűzifa kiosztása, a faluba érkező 81 köbméter kiadását a leghidegebb időszakban tervezzük. Megkaptuk a hatósági engedélyt a négy hektáros önkormányzati tulajdonú akácgyérintésre is, ebből is számíthatunk kiegészítő tüzelőanyag-pótlásra. A közvilágítás működtetését pedig terveink szerint az utolsó és az első vonatkozásához igazítjuk majd.

Hegedűs Zsolt (Cserkút): – Mindent igyekszünk megtenni rezsiköltségeink mérséklése érdekében. Gáz tekintetében az év végéig élnek jelenlegi szerződéseink, felmerült,

hogy új megállapodást a tőzsdei árhoz igazodva kötünk majd. Tárgyalásainknak köszönhetően a villamosáram kapcsán újabb két évre viselhető költségeket tudtunk kialakítani. A fűtési költségeinket cserépkályhák és klímaberendezések használatával mérsékeljük. A közvilágítást nem akarjuk korlátozni, ugyanakkor egy izzócsere program indításával, és az új piacra tervezett napelemes rendszerrel tovább mérsékelhetjük költségeinket.

Horváth Rudolf (Helesfa): – Első körben nem készülünk korlátozásra a faluban. Semmiképpen nem akarunk elsötétíteni, a közvilágításhoz csak akkor nyúlunk majd, ha

muszáj lesz. Gázt nem használunk a faluban, ugyanakkor nem megnyugtató, hogy a tűzifa ára is jelentősen megemelkedett. Szerencsésnek mondható, hogy 6-7 éve egy napelemes rendszert helyeztünk üzembe Helesfán, ami a villamosenergia terén némileg növeli mozgásterünket. Hogy jó hírről is beszéljünk, idén elkészül rendezvénytermünk beruházásának első üteme, jövőre pedig új vizesblokk építésével folytatjuk a projektet.

Benes László (Ibafa): – Miközben mi is küszködünk a megemelkedett rezsiköltségek kigazdálkodásával, örömteli fejleményről is beszámolhatok: gyakorlatilag a végéhez közelít a

megújuló pipamúzeum beruházása. Az utolsó simítások elvégzésével a helyükre kerülhetnek a tároló vitrinek is, és ha idén talán még nem is, de jövőre már látogatható lehet a turisztikai látványosságunk. A második ütem megvalósítása a megyei önkormányzattal közös projektünkben zajlik majd. A kilátó telepítését is tartalmazó program egyik fő eleme a napelemes rendszer kiépítése, ami nekünk az áramellátás és a fűtés biztosítása miatt kiemelten fontos.

Vizslár Irén (Kővágótöttös): – Generális korlátozásra nem készülünk, de a helyzetet jól jellemzi, hogy hipertakarékos költségvetéssel számolunk a következő

esztendőre. A megnövekedett rezsiterhek miatt önkormányzatunk egy stabil bevételi forrástól esett el, ugyanis a többszörösére emelkedő tarifa miatt az eddigi gyakorlattal szemben a jövőben nem adjuk ki a kultúrházunkat külső igénylőknek. A falu ellátását biztosító energetikai szerződésekről folyamatos tárgyalásban vagyunk a szolgáltató cégekkel.

Szabó Tibor (Dinnyeberki): – Elmondhatom, hogy minden eddiginél jobban meg kell húznunk a nadrágszíjat, ahol csak lehet, csökkentenünk kell kiadásainkat az emelkedő

működési költségek kigazdálkodása érdekében. Gázunk nincs, a villamosenergia szerződésünk 2023 végéig szól, de már megkezdjük a tárgyalásokat. Mivel a tűzifa ára szintén nagyon elszállt, sajnos úgy látjuk, hogy a szociális tűzifa program kerete sem nyújt elég biztonságot az itt élők számára.

Wágner Antal (Hetvehely): – Nem vagyunk könnyű helyzetben. Mivel intézményeink fűtését tartályos gázból biztosítjuk, ez az egyik legnagyobb tétel most gazdálkodásunkban. A takarékoság jegyében a települési feladatok ellátását egy épületbe, a korszerűnek mondható szolgáltatóházba költöztettük. Az áramra ugyan 2023 végéig élő szerződésünk van, de már most kérjük be az ajánlatokat a következő időszakra. Lakóinknak sajnos a szociális tűzifa program kere-

tében kapott tüzelő nem nyújt teljes biztonságot, keressük a megoldásokat. Az adventi gyerekprogramról ugyanakkor nem mondunk le, ajándécsomaggal köszöntjük majd fiataljainkat.

Sándor Tibor (Kövágószőlős): – Sajnálatos módon kiszolgáltatottan ért bennünket ez a helyzet, ugyanis a településünkön minden intézmény ellátása gázra van állítva, és nincs is alternatíva. Az önkormányzati hivatal és a művelődési ház ellátását

napelemmel és klímákkal próbáljuk megoldani. Ugyanakkor arról is döntötünk már, hogy az óvoda, a bölcsőde és az egészségház fűtését semmiképpen nem korlátozzuk. Egy kiemelten takarékos költségvetést készítünk elő a következő évre, ami nemcsak az ellátási szerződések megújítását tartalmazza, hanem azt is, hogy szükség esetén munkaidő-átcsoportosításokat hajtunk majd végre. Önkormányzatunk erejéből a lakosság felé egyelőre a szociális tűzifa program lebonyolítására telik, keressük a további megoldásokat. Rendezvényeinket szerény keretek között, visszafogottan tartjuk meg.

A 2022. évi Közmeghallgatásról

A Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás (NYMTIT) közmeghallgatást hirdetett az összes tagönkormányzati lakos számára, az NYMTIT 2022 évében végzett munkájával kapcsolatosan.

Boda - Faluház

Kövágószőlősen, és október 24-én Bükkösdön közmeghallgatást tartott a térség lakossága számára.

Kovács Győző, Boda polgármestere, az NYMTIT elnöke prezentációjában részletesen beszámolt az elmúlt évben elvégzett feladatokról, vázolta a folyamatban lévő nagyobb volumenű projektet: a 3D szeizmikus mérést. Részletesen esett szó a társulás aktuális feladatairól, az iskolások vetélkedőiről, a kül- és belföldi szakmai utak tapasztalatairól.

A közel egy órás beszámolót követően a jelenlévők szóban is feltehettek kérdéseiket, melyre az NYMTIT elnöke és Wágner Antal alelnök azonnal válaszolt is.

A lakossági fórumról szóló közlemény megjelent a honlapokon, fényújságokon, továbbá minden tagönkormányzat hirdetményi felületén.

Az NYMTIT a korábbi évek online közmeghallgatásától eltérően október 10-én Bodán, október 17-én

Bükkösd - Kultúrház

Kövágószőlős - Művelődési ház

A Közmeghallgatás keretében – mint a társadalmi párbeszéd hatékony fórumaként – az NYMTIT biztosította a feltételeket, hogy az érdeklődők megismerhessék a Társulás tevékenységét, célfeladatait, valamint kifejhessék álláspontjukat, feltehessék kérdéseiket az NYMTIT és az RHK Kft. szakembereinek irányába.

Paks II.: fontos a nemzetközi együttműködés

A European Utility Requirements a Paks II. Zrt.-vel együttműködve kétnapos, angol nyelvű képzést szervezett Budapesten, a New Nuclear Watch Institute atomipari kutatóközpont londoni rendezvényén pedig ugyancsak téma volt a paksi atomerőmű-beruházás

A tudásmegosztás és a nemzetközi együttműködés fontosságára hívta fel a figyelmet Jáklai Gergely, a Paks II. Zrt. elnök-vezérigazgatója a European Utility Requirements (EUR) szervezet kétnapos budapesti rendezvényén. Az új atomerőművi projektekre vonatkozó szabványok megalkotását és folytonos aktualizálását végző szervezet angol nyelvű tréningjén tíz ország százhusz, nukleáris iparban dolgozó szakembere vett részt. A Paks II. Zrt.-vel együttműködve megvalósuló szemináriumon a vállalatvezető elmondta, hogy a társaság épít a nemzetközi tapasztalatokra, megfelel a szabványoknak és elvárásoknak, és aktív szerepet vállal a nemzetközi szakmai párbeszédben.

– Célunk, hogy a nemzetközi javaslatokat beépítve a projektünkbe a lehető legjobb és legbiztonságosabb atomerőművet építsük – emelte ki Jáklai Gergely hozzáfűzve, hogy Magyarországon is igen komoly szakmai tudás halmozódott fel az atomenergetika terén, amely méltán ad okot büszkeségre. Az elnök-vezérigazgató kitért arra is, hogy különösen most, az energiaválság idején fontos szempont, hogy egy atomerőmű mikor kezd meg a működést. Éppen ezért a Paks II. projekt felgyorsítása a cél, de ez sem írhatja felül a nukleáris ipar legfontosabb szempontját – ez pedig a biztonság.

A szeminárium házigazdája Pásztor Imre, a Paks II. Zrt. műszaki főmérnöke, az EUR vezető testületének tagja volt, aki előadásában a biztonsági osztályba sorolásra vonatkozó követelményeket ismertette a többek között francia, finn, spanyol, cseh, lengyel, belga és török szakemberekből álló hallgatóságnak. Túri Tamás, a társaság irányítástechnikai osztályvezetője az irányítástechnikát, illetve az ember és gép kapcsolatát érintő szabványokról tartott előadást, Nyárádi Balázs vezető szekunderköri szakértő pedig a turbinaszigeti berendezések, rendszerek és azok segédrendszereiről beszélt.

Budapest mellett Londonban is téma volt Paks II.: Hugyecz Attila személyében magyar előadó is

szerepelt a londoni székhelyű New Nuclear Watch Institute konferenciáján. A Paks II. Zrt. főtanácsadójának előadása fókuszában hazánk villamos energetikai helyzete és a Paks II. projekt állt. A *Fenntartható jövő – Az energiatrilemma kezelése* címet viselő szimpóziumon a szakember többek közt a volt brit klímaügyi miniszter, Tim Yeo, a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség, a nucleareurope és a European Nuclear Society képviselőinek társaságában szólalt fel. Hugyecz Attila beszélt arról, hogy a paksi projekt nemzetközi követelményeken alapul, vagyis az új blokkok európai és világszervezetek által lefektetett szabványok és előírások szerint épülnek. Emlékeztetett rá, hogy a Paks II. beruházás nemzetközi projekt, számos nyugati beszállítóval valósul meg, az irányítástechnikai beszerzést például német–francia, a turbinasziget megvalósítását pedig amerikai–francia cég végzi.

A konferencia résztvevői egyetértettek abban, hogy a zöldátmenet fontos eszköze a nukleáris energia, a Nemzetközi Energia-ügynökség képviselőjének előadásából az is nyilvánvalóvá vált, hogy az energiaátmenet megvalósítása atomerőművek nélkül sokkal bonyolultabb és költségesebb vállalkozás lenne. Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága egyik vezetője pedig arról beszélt, hogy legfrissebb számításai szerint az atomerőművekben termelt villamos energia karbonintenzitása a teljes életciklust tekintve a legalacsonyabb az erőművi technológiák között.

A szimpóziumon elhangzott: az energetikai válság miatt az atomenergiára nagyobb szükség van, mint korábban. A háborús helyzet miatt az energiaellátás biztonságának kérdése prioritássá vált, és hasonló hangsúlyt kap napjainkban az áramárak alakulása is. Az atomerőművek mindkét kérdésre megnyugtató választ adnak, klímavédelmi értékük eddig is vitathatatlan volt, ezért a konferencia résztvevői egyetértettek abban, hogy a nukleáris iparágat ma rendkívül kedvező környezet övezi.

Az RHK Kft. éves kommunikációs tevékenysége

Az év vége mindig a számadás ideje, így a Nyugat-Mecseki Tájkép – mint a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) egyik szócsöve – utolsó száma megfelelő apropó arra, hogy értékelje a Társaság éves kommunikációs tevékenységét. Az elvégzett feladatokról Honti Gabriella kommunikációs osztályvezetőt kérdeztük.

Majd a részletekre is kitérünk, de elsőként érdekelne, hogy röviden miként értékeled a 2022-es évet?

Kommunikációs szempontból továbbra is „csonka” évként tekintek rá, hiszen az első hónapokat még beárnyékolta a Covid-19 vírus jelenléte. Számunkra a legfontosabb, hogy aki személyesen szeretne velünk találkozni, annak meg tudjuk adni ezt a lehetőséget. Ezért üzemel a paksi látogatóterünk és a bátaapáti látogatóközpontunk, ezért szervezünk lakossági fórumokat és ez az oka annak, hogy az oktatási intézményekbe is próbálunk minél többször eljutni. Azonban a kollégáink védelme érdekében bevezetett korlátozások teljesen elvágtak bennünket ezektől az interakciós lehetőségektől, ráadásul, mikor a szabályozáson végre lazíthattunk, akkor még mindig ott volt a másik oldal: az embereknek is vissza kellett zökkennie a régi kerékvágásba, főlegem nélkül közeledni a közösségek felé.

Mikor érezted úgy, hogy valóban visszaállt minden a régi kerékvágásba?

Március végén, mikor ránéztem a naptárra, akkor láttam, hogy a teljes áprilisunk be volt táblázva. Közel 400 látogatót fogadtunk, a paksi iskolákban tartott előadásaink során eljutottunk néhány száz diákhoz, 324 pályamunka érkezett a plakátkészítő-pályázatunkra, a látogatóközpontunkba sikeres véradást szerveztünk, a sajtó munkatársai is jártak nálunk forgatni és a negyedéves társulási tájékoztató programjaink is személyesen zajlottak le – hogy csak a legfontosabbakat emeljem ki.

Egyébként valahogy így nézne ki egy teljesen átlagos hónap a Kommunikációs Önálló Osztályon?

Természetesen nálunk is megvannak az intenzívebb és a nyugodtabb időszakok, de a tavasz kifejezetten az egyik legaktívabb. Szóval igen, ilyen lenne egy átlagos április. Persze alkalmazkodnunk kellett az új szituációkhoz a vírus jelenléte alatt, a személyes tájékoztatási lehetőségek helyett alternatívákat kellett kidolgoznunk. Így például a 2022-es év eredményeként tudok beszámolni arról is, hogy honlapunkra interaktív felületet fejlesztettünk, amelyen keresztül online játékok, közvéleménykutatások, versenyek is lebonyolíthatók. Nagy terveink vannak ezzel kapcsolatban a jövőben.

A közösségi médiában is megjelentetek.

Valóban, ha hiszed, ha nem, pont ma egy éves az első bejegyzésünk a Facebookon (november 5. – a szerk.), így valójában már 2021-ben elindítottuk az oldalunkat, de az érdemi munka az idei évben kezdődött. Alapvetően azért ez nem egy nagy szenzáció, hiszen ma már az a furcsa, ha valaki nem használja a közösségi médiát, de mi most láttuk elérkezettnek az időt. Azt azért éreznie kell mindenkinek, hogy a radioaktív hulladék-kezelés nem egy olyan téma, amelynek óriási reklámra van szüksége. Ez nem egy választható szolgáltatás, nem egy ajánlat a sok közül, amelyet rá szeretnénk erőltetni az emberekre és ehhez minden eszközt megragadunk. A radioaktív hulladékot közvetve minden ember termeli: mindnyájan használjuk az elektromosságot, amelyet

nagy részarányban nukleáris energiatermelés során nyerünk, szinte mindenki átesik képalkotó diagnosztikán, sajnos a sugárterápiát is nagyon sokan ismerik, de még nagyon sokáig lehetne sorolni az egyéb alkalmazásokat. Ezen folyamatok közben radioaktív hulladék keletkezik, amelyet megfelelően kell eltárolni. Ezt a munkát meg kell csinálni, nincs más lehetőség, ez a legnagyobb természetvédelmi feladat minden ország számára.

Tehát nem konkrét reklám céllal indítottátok el a Facebook oldalakat és a tevékenységeteknek sem az a lényege, hogy reklámozzátok magatokat.

Ha a tevékenységünk lényegét kell kiemelni, akkor azt tudom mondani, hogy minden információt közérthetően elérhetővé szeretnénk tenni az érdeklődők számára. És azt be kellett látnunk, hogy a közösségi média elsődleges információszerezési-felület lett. Nem tartom elég alaposnak, nem helyettesítheti azt, amikor a kollégáinkkal eltölt valaki 2-3 óra-hosszát a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban, de alkalmazkodnunk kell a felhasználói szokásokhoz. Az üzenetünk az átláthatóság biztosításával pedig egyértelmű: nincs mit takargatnunk, a munkatársaink profik, jó kezekben van a feladat, hagyjatok minket nyugodtan dolgozni, cserébe nyugodtan aludhattok!

Említettet a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolót. Többször is látogatható volt az évben.

Igen, és most nem a Látogatóközpontunkra gondolok, amely egész évben látogatható, hanem a föld alatti kamrákat is megtekinthették az érdeklődő laikusok. Sajnos nem tudunk nagy tömeget mozgatni a felszín alatt, csoportonként 20 fő szállhat alá a tárolóba és egy túrára 2 órát számolni kell. Elsőként májusban, a hagyományos Nyílt és gyermeknapunkon indítottunk 3 csoportot – nem mellékesen a látogatásokkal párhuzamosan néhány száz gyermek is megjelent a nekik szóló társrendezvényen. A Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozaton is már hagyományosan részt veszünk és ilyenkor is megnyitjuk a kapukat a 250 méter mélyen kialakított kamrákhoz, amelyekhez így szeptemberben két csoport juthatott le. Illetve csatlakoztunk idén az Erőművek Éjszakájához, amelynek keretében szintén két csoportot indítottunk – ez utóbbi rendezvényre, ha jövőre is meghívást ka-

punk, akkor a tervek szerint megduplázzuk a csoportok számát. Összegezve 140 főnek tudtuk megmutatni, hogy pontosan hogyan és hova kerül a Paksi Atomerőmű radioaktív hulladéka.

A társulásokról még kevés szó esett, pedig fontos láncszemet jelentenek a kommunikációs gépezetben.

Így van, kiemelt szerepük van, hiszen nem csak közvetlenül, hanem 4 információs és ellenőrzési célú önkormányzati társulással közreműködve közvetett módon is tájékoztatjuk a tevékenységünkkel érintett lakosságot az aktualitásokról. Az együttműködés lényege, hogy az RHK Kft. biztosítja az információt a társulásoknak, akik továbbítják azt a lakosság felé. A Társulásokba azok a települések tartoznak bele, akiket érint a munkánk, a településeket pedig a polgármesterek képviselik.

A gyakorlatban milyen módon valósul meg a társulásokkal a kommunikációs folyamat, például 2022-ben?

Negyedévenként mind a 4 társulással, külön-külön személyesen találkozót szervezünk és beszámolunk a polgármestereknek az aktualitásokról, megteremtjük a lehetőséget a személyes párbeszédre. Tehát idén összesen 12 ilyen típusú eseményt bonyolítottunk le –

minden társulás esetében még egy évzáró vissza van. Természetesen nem csak ilyen hivatalos formában lehet elérni bennünket, összességében napi szinten kapcsolatban vagyunk, akár e-mailben, akár telefonon, vagy ha igény van rá, személyesen is. A társulások a megszerzett információkat a honlapjukon és a térségi újságjukban is feltüntetik, ez utóbbiba szakmai cikket is szoktunk biztosítani, idén összesen 24 lapszámnál működünk közre. Minden Társulásnak van egy nagy éves tájékoztató rendezvénye, ezek is lezajlottak, mindegyiken személyesen jelen voltunk, hol előadással, hol kiállítás formájában. Rendezvényenként 100-200 embert tudtunk így elérni. A gyermekekről sem feledkeztünk meg, szintén a társulásokkal együttműködve 5 alkalommal bonyolítottunk le tanulmányi versenyt vagy játékos vetélkedőt – ezeken néhány száz gyermek vett részt 2022-ben.

Mi maradt ki a felsorolásból? Várható-e még valami az évben?

Természetesen sok „apróság” van: mi is üzemeltetjük honlapunkat, folyamatosan kiadjuk Elektronikus Hírlevelünket – ez utóbbira fel is lehet iratkozni a honlapunkon és az előző lapszámok is megtalálhatók a dokumentumok menüpont alatt. Folyamatosan frissítjük –

szintén a honlapon – az átlag dózisteljesítmény adatokat a telephelyeink környezetében. Hatalmas munkát végeztünk el még 2021-ben, elkészült egy 380 oldalas tanulmány, amely a társadalmi-gazdasági hatásokat vizsgálja a nyugat-mecseki kutatási területünk környezetében, ennek utómunkáiként idén még egy 50 oldalas kivonatot és egy infografikus brossúrát is készítettünk, e két utóbbi szintén felkerül hamarosan a honlapunkra. Készül egy közérthető rajzfilmsorozatunk is a radioaktivitás és az izotópfelhasználás témakörében – elsősorban a felsős diákok számára, de ez a munka még idén nem fejeződik be. Illetve részt vettünk még néhány hagyományos rendezvényen, pl. az Atomenergiáról Mindenki-nek programsorozaton, amelyet az Országos Atomenergia Hivatal szervez – mindig más helyszínen – és a nukleáris szakma minden szegmensének képviselője részt vesz rajta előadásokkal, kiállításokkal. Valamint pályaaorientációs napon is jártunk az ESZI-ben, ahol a már jövőjüket tervező diákoknak mutattuk be munkánkat. Biztosan sok mindent kifejejtettem, de ha valaki nem szeretne lemaradni az aktualitásokról akkor a Facebookon megtalál bennünket Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. néven.

Az NYMTIT Ellenőrző Bizottsága sikeres évet tudhat maga mögött

Az NYMTIT Ellenőrző Bizottsága 2022 évben az elfogadott Munkaterv alapján végezte tevékenységét. „Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulásunk (NYMTIT) mindig is nagy hangsúlyt fektetett a jogszabályban előírt tájékoztatási és ellenőrzési kötelezettségeinek teljesítésére” – említette Papp Gizella az Ellenőrző bizottság vezetője beszélgetésünk elején.

Mi az Ellenőrző Bizottság fő feladata?

A lakossági bizalom építése és fenntartása rendkívül komoly és felelősségteljes feladat, melyet legjobb tudásunk, valamint az évtizedek alatt szerzett tapasztalataink szerint igyekszünk a legmagasabb színvonalon ellátni. Az ITM-el kötendő támogatási szerződés részletekre kiterjedően tartalmazza a feladatainkat, legfőképpen a korrekt lakossági tájékoztatást, melyet nélkülözhetetlen tevékenységnek tartunk, és tagtelepüléseinken továbbra is minden körülmények között folytatni kívánunk. Az Ellenőrző Bizottság működtetésével folyamatosan biztosítva van az egyik legfőbb cél és egyben jogszabályi kötelezettség teljesítése: ellenőrizzük a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft. (RHK Kft.) Társulásunk területén folyó tevékenységét, megalapozva és fenntartva a lakosság irányába történő hiteles és objektív

tájékoztatást. Az RHK Kft.-vel történő együttműködésünk, a lakosság és egyben a jövő generációjának irányába megvalósuló hiteles és naprakész tájékoztatás elősegítésében, szakmai információk átadásában nyilvánul meg. A térségben folyó kutatási munkálatokkal kapcsolatosan, az Ellenőrző Bizottság működtetésével továbbra is képviseljük a lakosok érdekeit, hiteles és közérthető módon látjuk el tájékoztatási feladatainkat, továbbá együttműködünk a szakma, a hatóság és az illetékes minisztérium képviselőivel.

Mik voltak az idei esztendő fő feladatai?

A települési rendezvényeken részt vettünk, ahol a lakosoknak lehetősége nyílt a közvetlen beszélgetésre, ismeretszerzésre. Részt vettünk májusban a GMF szlovéniai közgyűlésén Krškóban, ahol megismerhettük az európai nukleáris hulladék elhelyezési törekvéseket, elképzeléseket. A Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás (NYMTIT) által szervezett tanulmányi versenyeken – Hetvehelyen és Cserkúton – is részt vettünk, és a tapasztalataink alapján az iskolások nagyon „képpen” vannak a térségi kutatásokkal kapcsolatban.

Azért a terepi „munka” se marad el, úgy tudom!

Igen, szeptember elejétől Boda – Bakonya – Cserdi, és Bük-

kösd bel- és külterületein zajlott a 3D szeizmikus mérés, ami a térségben folyó földtani kutatás ideje nagy projektje volt.

Meglátogattuk a terepi munkálatokat, ahol Molnár Péter az RHK Kft. kutatási osztályvezetője tájékoztatott minket a mérés műszaki részéről és testközelből láthattuk a hatalmas gépeket.

Kovács Győző a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás elnöke közmeghallgatást tartott Bodán, Kővágószőlősen, és Wágner Antal az NYMTIT alelnöke Bükkösdön. A fórumon, az Ellenőrző Bizottság tagjai közül Bodán Papp Gizella, Kővágószőlősen pedig Varga Géza vett részt.

Modern, látványos formában újul meg Ibaán a pipakiállítás

Megújul a híres dohányzástörténeti kiállítás a pipákról méltán híres településen, Ibaán, illetve a Zselic legmagasabb pontján új kilátó építését is tervezik. Mint Benes László polgármester elmondta, a múzeum új épületbe költözik, a gyűjtemény új elemekkel is bővül. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül megvalósuló fejlesztésre 130 millió forint pályázati támogatást kapott a Baranya Megyei Önkormányzat és konzorciumi partnere, Ibaa Község Önkormányzata.

fapipáchoz” országsszerte ismert, legendás történet fűződik.

A dohányzás történetének emlékei jelentős kultúrtörténeti értéket képviselnek. A változatos műtárgyak legtöbbször kézműves technikával készültek, köztük sok az egyedi darab. Baranyában két értékes kollekciónak is otthont ad: a Janus Pannonius Múzeumban és a Pécsi Püspökség tulajdonában. Jelenleg mindkét gyűjtemény legszebb darabjai Ibaán láthatók. Ez nem véletlen, ugyanis az egyházi gyűjtemény ikonikus és egyben unikális darabjához, az „ibafai

Az eddigi hagyományos, vitrin-tabló felépítésű kiállítás helyett korszerű, látványos tárlatot, installációt hoznak majd létre, a műtárgyak védelme mellett hangsúlyt helyezve a látogatók szórakoztatására, játékos tanítására. A kiállított tárgyak nagyobb helyre kerülnek, a tervek szerint egy dohánypajzát idéző installáció is készül. A gyűjtemény kiegészül továbbá azokkal a pipákkal, amelyeket Benes László polgármester kapott ajándékba az elmúlt

húsz évben a látogatóktól. A kiállítás a falu történetéről, illetve az ország egyetlen hazai pipakészítő vállalatáról, a Szabó Pipagyárról is szolgáltat majd információt.

A pályázat keretében a bemutathatóságot elősegítő technikai eszközök bevezetését tervezik, televíziók, QR-kód beolvasása és egyéb informatikai eszközök bevonásával. Ezek segíthetik a látogatókat a megismerésben. Interaktív elemekkel, animációkkal is változatossá, élvezetessé kívánják tenni a tárlatot.

A projekt másik elemeként a Zselic legmagasabb pontján új kilátó építését tervezik. A Hollófészek magaslat 358,5 méterrel a Balti-tenger szintje fölé fekszik, a helyszínt turistautak is érintik. A kilátó tervét Szatyor Győző népi iparművész készítette. A tölgyfa szerkezetű építmény több mint 27 méter magas lesz, a legfelső, kilencedik szint közel 22 méter magasan helyezkedik majd el.

December közepére elkészülhet Cserkúton a fedett piac

Mindennemű túlzás nélkül kijelenthető, hogy a Nyugat-Mecsek falvaiban zajló fejlesztések közül az egyik leglátványosabb és legnagyobb érdeklődésre számot tartó beruházás a cserkúti termelői piac kialakítása.

– Nagy örömmel számolhatok be róla, hogy a fedett piac kialakításában a befejező fázisához ért a beruházás. Mindez azt jelenti, hogy a piac kültéri árusító helyeinek és a fedett csarnoknak a belső munkálatai, a csarnok lapozása zajlik már. A végső állapot kialakításával párhuzamosan már folynak a kültéri munkálatok is, ami a térkövezést és a parkosítást foglalja magába. Folyamatos egyeztetésben vagyunk a kivitelezővel, jelzése alapján úgy tűnik, hogy tartható a december közepére tervezett műszaki átadás időpontja – számolt be a legfrissebb fejleményekről Hegedűs Zsolt polgármester.

A település vezetője elmondta ugyanakkor, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben az önkormányzat erőn felül teljesít a beruházás finanszírozásával, így plusz kormányzati támogató forrást céloztak meg, folynak a tárgyalások.

Nem ilyen szűkös a határideje a másik cserkúti nagyberuházásnak, a Plató elnevezésű településrész vízi- és csatornakereskedelmi ellátás kivitelezésének. A jövő év közepére elkészülő fejlesztés kapcsán Hegedűs Zsolt polgármester elmondta, a kedvező időjárásnak és a kivitelezővel való jó együttműködésnek köszönhetően a főnyomóvezetékét már lefektették, jelenleg a rácsatlakozási egységeket telepítik.

Szent Borbála

Szent Borbálára, a bányászok és kohászok védőszentjére emlékeztek december 4-én az NYMTIT településein.

A Borbála-kultusz az erre utaló első írásos emlékek szerint 1350 körül alakult ki Németalföldön, innen terjedt el Európa-szerte. Magyarországon először Selmezbányán találkozhatunk a Borbála-tisztelettel, majd a 14. és 15. században az ország egész területén általánossá vált.

Magyarországon a Borbála-nap ünneplésének hagyománya a II. világháború után megszakadt. A Borbála-ünnepségek felelevenítését a Miskolci Egyetem bányamérnök hallgatói az 1980-as években kezdemé-

nyezték, majd ezt támogatva az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület újra bevezette.

Szent Borbála a hirtelen halállal járó, veszélyes szakmát űzők védőszentje. Európa csaknem minden országában évszázadok óta megemlékeznek alakjáról.

Kővágószőlősen Csicsák József a Mecsekérc Zrt. vezérigazgatója ünnepi megemlékezésében kiemelte, a civil szervezeteknek – ahogy eddig – a jövőben is gondoskodniuk kell a múlt örökségének megőrzéséről, az önkormányzatnak pedig segíteni, támogatni kell törekvéseiket.

A Fürtöcske nevet kapta az új mini-bölcsőde Kővágószőlősen

Kitartó és végül sikerrel járó pályázati munkával nyert el támogatást a kővágószőlői önkormányzat bölcsődé-re. Az elnyert mintegy 40 millió forinthez a megemelkedett kivitelezői költségek miatt további 19 millió forint pótforrást is kapott a község, amit önkormányzati önerő egészített ki, így összességében több mint 60 millió forintos fejlesztést valósítottak meg. A sikeres fejlesztést követően Sándor Tibor, Kővágószőlős polgármestere elmondta, egy társasház régi bolt részében alakították ki a 8 férőhelyes intézményt, és egy kis udvart is kerítettek hozzá.

A bölcsődébe a projekt keretében minden szükséges eszközt és berendezést beszerez-

tek, így múlt hétfőn nagy örömmel el is foglalhatták új helyüket a kisgyermekek.

Az önkormányzati fenntartású intézménybe átvették a korábbi, családi bölcsődébe járó gyerekeket és természetesen a dolgozókat is, hogy a kisgyermekek számára zökkenőmentes legyen a beilleszkedés az új környezetbe. Mint a polgármester beszámolt róla, a Fürtöcske minibölcsődébe jelenleg 7 gyerek jár a kistérségből, a továbbiakban pedig főként a helyiek számára nyújt majd lehetőséget a szolgáltatás. Kővágószőlősen sok a fiatal család, akik számára nagy könnyebbséget jelent, hogy az édesanyák is hamarabb vissza tudnak helyezkedni a munka világába.

Hétköznapi gondolatok a közelgő ünnepekről

A karácsony a szeretet ünnepe, mégis gyakran azt tapasztalni, hogy sokak életében az erre való felkészülés, és maga az ünnep is egy feszültséggel teli időszak. Hogy miként mentesülhetünk ettől a tehetőtől? Megvan a módja.

A karácsony a leghosszabb ünnepünk, kiváló lehetőség a feltöltődésre és arra, hogy szereteteinkkel legyünk együtt. Már a szentestére való készülődés is sokat jelent a gyerekeknek: készítsünk együtt ajándékot, karácsonyfadíszet, süssünk mézeskalácsot. Ennek meghittségén egy szép karácsonyi zenével emelni is tudunk. Közben mesélhetünk neki a régi, gyermekként megélt karácsonyokról. Évről évre ez családi hagyománnyá is válik így. Gyermeünk erre fog később visszaemlékezni, és ezt tudja saját gyermekeinek is tovább-

adni. Hisz az együtt töltött idő a legnagyobb ajándék.

A tapasztalatok szerint a gyerekek a nagyon sok ajándéknak nem tudnak felhőtlenül örülni. Általában van néhány nagy kedvenc, a többség a kipróbálás után a polcra kerül. Figyeljük, mivel szokott játszik, mi érdeklí, és így keressünk, így válasszunk neki ajándékot!

És a legfontosabb. Koncentráljunk kicsit magunkra! Figyeljünk oda milyen hangulatban, lelkületben indítjuk el ezeket a napokat! Holtfáradtan, feszülten, teljesítménykényszerben nem lehet ünnepelni. Töltsük együtt ezt az időszakot gyermekeinkkel, szereteteinkkel! Ennél többet nem adhatunk sem nekik, sem magunknak.

A Nyugat-Mecseki Tájékp stábja boldog ünnepeket kíván a térség falvai valamennyi lakójának!

TÁRSULÁSI LAP

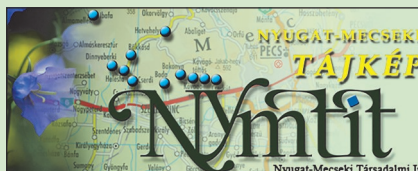
Kiadja az NYMTIT, 7672 Boda, Petőfi Sándor u. 28.

Felelős kiadó: az NYMTIT

Szerkeszti a szerkesztő bizottság:

Kaszás Endre, Rónai Tibor, Perjés Krisztina

Nyomás: DUPLEX-ROTA Pécs, Északmegyer dűlő 4.

"A mi kötelességünk a hitelesség, az objektivitás, a helyi jólét és a közösség fejlesztése, minden nap!"

Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Ellenőrzési és Településfejlesztési Önkormányzati Társulás
BAKONYA - BODA - BÜKKÖSD - CSERDI - CSERKÚT - DINNYEBERKI - HELESFA - HETVEHELY - IBAFA - KŐVÁGÓSZŐLŐS - KŐVÁGÓTÖTTÖS